

Turvapaikanhakijoiden, tilapäisen suojelun saaneiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä vuonna 2026

KH 15.09.2025 § 243

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää kirjeellään (KEHA/26980/2025) 25.8.2025 Keski-Suomen alueen kuntia tarjoamaan kuntapaikkoja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2026. Kuntien ja ELY-keskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain ottaen huomioon kuntien vastaanottoresurssit. Kunnan vastaus pyydetään toimittamaan ELY-keskuksen kirjeen liitteeksi laaditulla lomakkeella perjantaihin 31.10.2025 mennessä sähköistä linkkiä käyttäen. Kirje on esityslistan liitteenä.

Valtuusto päätti 25.10.2021 (121§), että 1.1.2022 lukien Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 30 paikkaa vuodessa. Edelleen valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen päättämään tämän enimmäismäärän jakamisesta toisaalta turvapaikanhakijoille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen sekä toisaalta kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen.

Vielä valtuusto päätti, että sen tekemä päätös on voimassa 1.1.2022 lukien toistaiseksi ja sitä tarkistetaan enintään neljän vuoden välein. Uuden päätöksen tekeminen on nyt ajankohtaista siten, että päätös tulee voimaan 1.1.2026 alkaen.

Valtion korvaukset kunnille

Valtio korvaa maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämiseksi järjestettyjen toimenpiteiden aiheuttamia kustannuksia kotoutumislain 8 luvun mukaisesti. Muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanottamisesta, heidän osaamisensa ja kotoutumisen palvelutarpeensa arvioinnista, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation, kotoutumiskoulutuksen, tulkitsemisen ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä.

Laskennallinen korvaus on tarkoitettu kunnalle lähtökohtaisesti sen kotoutumisohjelman mukaisiin, kotoutumista edistävien ja tukevien palveluiden ja toimenpiteiden järjestämiseen ja kehittämiseen sekä tulkkaukseen. Laskennallisella korvauksella voidaan myös toteuttaa kunnassa kotoutumista tukevaa toimintaa, kuten sivistys-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan toimintaa. Lisäksi voidaan toteuttaa osallisuutta edistäviä ja rasismiin ehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä ja palveluita. Laskennallinen korvaus on alle 7-vuotiaasta henkilöstä 2741 euroa vuodessa ja 7 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2052 euroa vuodessa. 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan edellä

mainitun laskennallisen korvauksen lisäksi 7 741 euroa, joka maksetaan ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta.

Toteutuneiden kustannusten mukaan kunnalle voidaan korvata vastaanottoon varautumisen kustannukset, erityisistä syistä aiheutuneet muut kustannukset (kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetun henkilön erityisen tuen kustannuksia (jotka on kuvattu varhais-kasvatuslaissa 15 a §:n 3 momentissa tai perusopetuslaissa 17 §:ssä), jollei kustannuksia korvata muun lain nojalla) ja ihmiskaupan uhrista maksettavat korvaukset. Osa toteutuneiden kustannusten mukaan korvattavista kustannuksista edellyttää ELY-keskuksen tekemää päätöstä.

Kustannusten korvaamisen edellytyksenä on ELY-keskuksen kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen lisäksi voimassa oleva kotoutumisohjelma. Äänekosken kotoutumisohjelma on viimeksi päivitetty joulukuussa 2024 vastamaan uutta kotoutumislakia, joka tuli voimaan 1.1.2025.

2.9.2025 Suomen hallitus julkisti valtion ensi vuoden talousarvioesityksen päälinjat. Hallitus tekee miljardin euron sopeutustoimia, joista suurin osa kohdistuu vuoteen 2027. Kuntien kotouttamistehtävien lainsäädännöllisiä velvoitteita puretaan vuoden 2027 alusta lukien. Hallituksen mukaan säästö ei kuitenkaan heikennä kielikoulutusta, varhaiskasvatuksen tai opetuksen palveluita tai työllisyyttä edistäviä palveluita. Määrärahaa leikataan 30 miljoonaa euroa vuoden 2027 tasolla. Tarkennuksia ei vielä ole miten tämä käytännössä tulee tapahtumaan.

Maahanmuuttaneet Äänekoskella

Syyskuussa 2025 Äänekoskella on noin 600 vieraskielistä, joista 270 henkilöä on kotoutumisajalla. Vuonna 2025 Äänekoskelle osoitettiin 15 kiintiöpakolaista, joista yhdeksän henkilöä on jo valittu, mutta he eivät ole vielä saapuneet maahan 4.9.2025 mennessä.

Äänekosken kaupunki on vastaanottanut kiintiöpakolaisia vuodesta 2018. Lukumäärä on vaihdellut vuosittain ja lisäksi on annettu kuntapaikkoja turvapaikanhakijoille sekä tilapäisen suojelun saajille. Kiintiöpakolaisia on vuosina 2018–2024 yhteensä otettu vastaan 106 henkilöä ja näistä Äänekoskella asuu yhä tällä hetkellä 48 henkilöä. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on 22 lasta, jotka ovat tulleet kiintiöpakolaisina.

Äänekosken kaupungin kotoutumista edistävät palvelut toimivat opetuksen ja kasvatuksen toimialan alla. Kotoutumispalveluissa maahanmuuttokoordinaattori ja -ohjaaja hoitavat kiintiöpakolaisten vastaanottoon ja asumisen alkuvaiheen ohjaukseen kuuluvia tehtäviä. Lisäksi tehtäviin kuuluu palvelutarpeen arviointi, yleinen ohjaus ja neuvonta, kaupungin eri työntekijöiden tukeminen vieraskielisten asioissa, verkostoyhteistyö sekä yleinen kotoutumisen edistämisen koordinointi. Liitteenä Äänekosken kaupungin kotoutumisohjelma.

Valmistelija	Opetus- ja kasvatusjohtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102, perhepalvelujohtaja Pirjo Heinonen, puh. 0400 672 637 ja maahanmuuttokoordinaattori Titta Veijanen, puh. 040 701 8642
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Tuononen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto: 1) päättää, että Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 20 paikkaa vuodessa; 2) oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään edellä kohdassa 1 tarkoitetun kuntapaikkojen enimmäismäärän jakamisesta toisaalta turvapaikanhakijoille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen sekä toisaalta kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen; ja 3) päättää, että edellä kohdissa 1-2 tehdyt päätökset ovat voimassa 1.1.2026 lukien toistaiseksi ja niitä tarkistetaan enintään neljän vuoden välein.

Kaupunginjohtajan kokouksessa tehty ehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto:

- 1) päättää, että Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 30 paikkaa vuodessa;
- 2) oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään edellä kohdassa 1 tarkoitetun kuntapaikkojen enimmäismäärän jakamisesta toisaalta turvapaikanhakijoille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen sekä toisaalta kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen; ja
- 3) päättää, että edellä kohdissa 1-2 tehdyt päätökset ovat voimassa 1.1.2026 lukien toistaiseksi ja niitä tarkistetaan enintään neljän vuoden välein.

Päätös Hyväksyttiin kaupunginjohtajan kokouksessa tehty ehdotus.

- - - - -

KVALT 22.09.2025 § 77

Kaupunginhallituksen päätösehdotus

Valtuusto:

- 1) päättää, että Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 30 paikkaa vuodessa;
- 2) oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään edellä kohdassa 1 tarkoitetun kuntapaikkojen enimmäismäärän jakamisesta toisaalta turvapaikanhakijoille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen sekä toisaalta kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen; ja
- 3) päättää, että edellä kohdissa 1-2 tehdyt päätökset ovat voimassa 1.1.2026 lukien toistaiseksi ja niitä tarkistetaan enintään neljän vuoden välein.

Päätös

Keskustelun kuluessa Joni Kotilainen ehdotti Antti Peltomäen kannattamana, että Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 20 paikkaa vuodessa.

Käydyn keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava, kannatettu ehdotus, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka ovat kaupunginhallituksen ehdotuksen kannalla, äänestävät JAA, ja ne, jotka ovat Joni Kotilaisen esittämän ja Anti Peltomäen kannattaman ehdotuksen kannalla, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Puheenjohtaja esitti, että äänestys suoritetaan nimenhuudolla. Äänestystapaesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjanpitäjä suoritti nimenhuudon. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 31 JAA-ääntä ja 4 EI-ääntä. Tyhjiä ääniä ei annettu. Valtuusto oli äänestyksessä paikalla täysilukuisena.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen ehdotuksen tulleen valtuuston päätökseksi.

- - - - -

KH 20.10.2025 § 277
539/04.01.00.02/2025

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää kirjeellään (KEHA/26980/2025) 25.8.2025 Keski-Suomen alueen kuntia tarjoamaan kuntapaikkoja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2026. Kuntien ja ELY-keskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain ottaen huomioon kuntien vastaanottoresurssit. Kunnan vastaus pyydetään 31.10.2025 mennessä.

Valtuusto päätti 22.09.2025 (77 §), että 1.1.2026 lukien Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 30 paikkaa vuodessa. Edelleen valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen päättämään tämän enimmäismäärän jakamisesta toisaalta turvapaikanhakijoille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen sekä toisaalta kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen.

Vielä valtuusto päätti, että sen tekemä päätös on voimassa 1.1.2026 lukien toistaiseksi ja sitä tarkistetaan enintään neljän vuoden välein.

Valtion korvaukset kunnille

Valtio korvaa maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämiseksi järjestettyjen toimenpiteiden aiheuttamia kustannuksia kotoutumislain 8 luvun mukaisesti. Muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanottamisesta, heidän osaamisensa ja kotoutumisen palvelutarpeensa arvioinnista, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation, kotoutumiskoulutuksen, tulkitsemisen ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä.

Laskennallinen korvaus on tarkoitettu kunnalle lähtökohtaisesti sen kotoutumisohjelman mukaisiin, kotoutumista edistävien ja tukevien palveluiden ja toimenpiteiden järjestämiseen ja kehittämiseen sekä tulkkaukseen. Laskennallisella korvauksella voidaan myös toteuttaa kunnassa kotoutumista tukevaa toimintaa, kuten sivistys-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan toimintaa. Lisäksi voidaan toteuttaa osallisuutta edistäviä ja rasismien ehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä ja palveluita. Laskennallinen korvaus on alle 7-vuotiaasta henkilöstä 2741 euroa vuodessa ja 7 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2052 euroa vuodessa. 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan edellä mainitun laskennallisen korvauksen lisäksi 7 741 euroa, joka maksetaan ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta.

Toteutuneiden kustannusten mukaan kunnalle voidaan korvata vastaanottoon varautumisen kustannukset, erityisistä syistä aiheutuneet muut kustannukset (kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilön erityisen tuen kustannuksia (jotka on kuvattu varhais-kasvatuslaissa 15 a §:n 3 momentissa tai perusopetuslaissa 17 §:ssä), jollei kustannuksia korvata muun lain nojalla) ja ihmiskaupan uhrista maksettavat korvaukset. Osa toteutuneiden kustannusten mukaan korvattavista kustannuksista edellyttää ELY-keskuksen tekemää päätöstä.

Kustannusten korvaamisen edellytyksenä on ELY-keskuksen kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen lisäksi voimassa oleva kotoutumisohjelma. Äänekosken kotoutumisohjelma on viimeksi päivitetty joulukuussa 2024 vastamaan uutta kotoutumislakia, joka tuli voimaan 1.1.2025.

2.9.2025 Suomen hallitus julkisti valtion ensi vuoden talousarvioesityksen päälinjat. Hallitus tekee miljardin euron sopeutustoimia, joista suurin osa kohdistuu vuoteen 2027. Kuntien kotouttamistehtävien lainsäädännöllisiä velvoitteita puretaan vuoden 2027 alusta lukien. Hallituksen mukaan säästö ei kuitenkaan heikennä kielikoulutusta, varhaiskasvatuksen tai opetuksen palveluita tai työllisyyttä edistäviä palveluita. Määrärahaa leikataan 30 miljoonaa euroa vuoden 2027 tasolla. Tarkennuksia ei vielä ole miten tämä käytännössä tulee tapahtumaan.

Maahanmuuttaneet Äänekoskella

Syyskuussa 2025 Äänekoskella on noin 600 vieraskielistä, joista 270 henkilöä on kotoutumisajalla. Vuonna 2025 Äänekoskelle osoitettiin 15 kiintiöpakolaista, joista kaikki 15 henkilöä on jo valittu, mutta he eivät ole vielä saapuneet maahan 9.10.2025 mennessä.

Äänekosken kaupunki on vastaanottanut kiintiöpakolaisia vuodesta 2018. Turvapaikanhakijoiden paikkoja ei kaupungilta ole vuosina 2018-2020 tiedusteltu. Lukumäärä on ollut 20 kuntapaikkaa vuodessa kiintiöpakolaisille ja 10 turvapaikanhakijoille silloin, kun kunnassa ei ollut vastaanottokeskusta. Vuosina 2023-2024 on myönnetty kuntapaikkoja myös turvapaikanhakijoille tai tilapäisen suojelun henkilöille yhteensä 28 paikkaa.

Kiintiöpakolaisia on vuosina 2018–2025 yhteensä otettu vastaan 121 henkilöä ja näistä Äänekoskella asuu yhä tällä hetkellä 51 henkilöä, ja lisäksi odotetaan saapuvaksi 12 henkilöä vuoden 2025 loppuun mennessä, jolloin Äänekoskella asuu yhteensä 63 kiintiöpakolaisena saapunutta. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on 22 lasta, jotka ovat tulleet kiintiöpakolaisina.

Äänekosken kaupungin kotoutumista edistävät palvelut toimivat opetuksen ja kasvatuksen toimialan alla. Kotoutumispalveluissa maahanmuuttokoordinaattori ja -ohjaaja hoitavat kiintiöpakolaisten vastaanottoon ja asumisen alkuvaiheen ohjaukseen kuuluvia tehtäviä. Lisäksi tehtäviin kuuluu palvelutarpeen arviointi, yleinen ohjaus ja neuvonta, kaupungin eri työntekijöiden tukeminen vieraskielisten asioissa, verkostoyhteistyö sekä yleinen kotoutumisen edistämisen koordinointi.

Valmistelija Opetus- ja kasvatusjohtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102,
perhepalvelujohtaja Pirjo Heinonen, puh. 0400 672 637,
maahanmuuttokoordinaattori Titta Veijanen, puh. 040 701 8642

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus:

- 1) päättää, että vuonna 2026 kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen varataan 20 kuntapaikkaa ja tilapäistä suojelua saaville, heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen ja/tai turvapaikanhakijoille, heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen yhteensä 10 paikkaa; ja

- 2) päättää, että kaupunki suuntaa kaikkien ryhmien kuntapaikat ensisijaisesti lapsiperheille.

Päätös

Hyväksyttiin.

- - - - -